

संस्कृतभारती (उत्तरतमिल्लाडु)

परीक्षा – गीताप्रवेशः (प्रथमभागः)

अवधि: - होरात्रयम्

आषाढः - विकारिसंवत्सरः ५१२०

अङ्काः 75

जूलै - २०१९

1) सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत । 6

क) तथोपल्भ्यते ख) पावकः ग) स्याज्जनार्दनः
घ) सूक्तिः ङ) रुदन्नागतः च) प्राहुरव्ययम्

2) सन्धिं कृत्वा सन्धिनाम लिखत । 4

क) क्रोधः अभिजायते = ख) द्वौ + इमौ =
ग) पुरुषाः धर्मस्य = घ) शम्भुः राजते =

3) णत्वं केन कारणेन प्राप्तं / न प्राप्तम् इति विवृणुत । 3

क) करणम् ख) रामान् ग) रसनम्

4) आवरणे दत्तस्य धातोः निर्देशानुसारं रूपं लिखत । 3

(क) सा प्रसिद्धा ___ अस्ति । (लिख् + ण्वुल्)
(ख) गीतायाः ___ मम दैनन्दिनं कार्यम् । (पठ् + ल्युट्)
ग) एषः ___ सम्यक् भाषणं करोति । (नी + तृच्)

5) 'क्त' प्रयोगं कृत्वा वाक्यानि भूतकाले परिवर्तयत । 4

क) अग्रजा पाकं कृतवती । ख) सर्वे श्लोकान् पठितवन्तः ।
ग) प्रबन्धकः मेलनस्य आयोजनं कारितवान् । घ) वयं धनस्यूतं न दृष्टवन्तः एव ।

6) 'सति सप्तमी' प्रयोगेण वाक्यानि योजयत । 4

क) भोजनं समाप्तम् । पिता कार्यालयं गतवान् ।
ख) सख्यौ आगते । अग्रजा क्रीडितुं गतवती ।
ग) अहं पुस्तकं पठितवान् । विषयः ज्ञातः ।
घ) माता कथां श्रावितवती । पुत्री सुप्ता ।

- 7) यथोचितं णिजन्तवाक्यानि लिखत । 4
क) वाहनं मार्गपार्श्वे तिष्ठति । सः ख) छात्रः मित्राय लेखनीं ददाति । अध्यापकः
ग) सेवकः कार्यं करोति । यजमानः ... घ) शिशुः जलं पिबति । अम्बा

- 8) यथोचितं सन्-प्रत्ययान्तं रूपं लिखत । 4
क) अद्यत्वे बहवः संस्कृतसेवां कर्तुम् इच्छन्ति ।
ख) बालकः ज्ञातुम् इच्छया प्रश्नम् अपृच्छत् ।
ग) ऐश्वर्यं रूपं द्रष्टुम् इच्छवे अर्जुनाय भगवान् दिव्यं चक्षुः अददात् ।
घ) तस्य संस्कृतस्य पठनस्य इच्छा अस्ति ।

- 9) समस्तपदं समासनाम च लिखत । (षण्णाम् एव) 6
क) मात्रा सदृशः ख) त्रयाणां लोकानां समाहारः ग) मुखं पद्मम् इव
घ) न आगमनम् ङ) कृतं भोजनं येन सः च) यज्ञः च दानं च तपः च
ज) न विद्यते धनं यस्य सः झ) मक्षिकाणाम् अभावः

- 10) विग्रहवाक्यं प्रदर्श्य समास-नाम लिखत । (चतुर्णाम् एव) 4
क) विदेशगतः ख) सपुत्रः ग) श्वेतफलकम्
घ) गदापाणिः ङ) संस्कृतभाषा च) विद्याधनम्

- 11) तद्धितान्त-पदानि लिखत । 4
क) किरीटः अस्य अस्ति इति (ख) श्रद्धा अस्य अस्ति इति
ग) कुरोः अपत्यानि पुमांसः (घ) भक्तिः अस्याः अस्ति इति

- 12) यथोचितं तरप्-तमप् / ईयसुन्-इष्टन् प्रत्ययानां प्रयोगं कुरुत । 4
(क) उमालतयोः लता ____ (उन्नत) (ख) ग्रहेषु गुरुः ____ । (बृहत्)
(ग) पाण्डवेषु युधिष्ठिरः ____ (ज्यायस्) (घ) रामलक्ष्मणयोः लक्ष्मणः ____ । (कनीयस्)

- 13) सोदाहरणं ५-६ वाक्यैः विवृणुत । (एकम् एव) 5
करणकारकम् / भावार्थक-तद्धित-प्रत्ययाः / अव्ययीभावसमासः

14) एकस्य श्लोकस्य पदविभागं अन्वयं तात्पर्यं च लिखत ।

5

अहं वैश्वानरो भूत्वा प्राणिनां देहमाश्रितः ।
प्राणापानसमायुक्तः पचाम्यन्नं चतुर्विधम् ॥

अथवा

रजो रागात्मकं विद्धि तृष्णासङ्गसमुद्भवम् ।
तन्निबध्नाति कौन्तेय कर्मसङ्गेन देहिनम् ॥

15) दशवाक्यैः चित्रवर्णनं कुरुत ।

5

14) कमपि एकं विषयम् अधिकृत्य १०-१२ वाक्यैः प्रबन्धं रचयत ।

10

अ) संस्कृतेन व्यक्तित्वविकासः

आ) संस्कृतभाषाप्रचारः

वदतु संस्कृतम्

॥ शुभम् ॥

जयतु भारतम्